

«КЫЙЛИИ КЫЙНИ ИТТИ» – ДУХУОБУНААҢЫ САҢЫННАРЫҢЫ

Кудун тутар 17 күнүгэр "Ноорустан-
эйн эһиһиһэ" МТ, улуус спорка уонна
эргичт политикаатыгар, үөрөх, култура
уонна духуобунай сайдыыга управлени-
элары көбүлэһиннэригэр Мэнэ-
Хапталас улуунун Павловскай бөһүөл-
гэр "Кичилэн кичилэн иһгин-духуобу-
найы сайыннарылы" дии республика-
табы табылдан ситиһиллэхтик буол-
ду ааста.

Майна Амма, Мэнэ-Хангалас, Хангалас, Горный, Бүлүү улуустарыгтан уонна Дьокуускай куораттан 134 кийи күмүстүн салааларын үлүстээн бардылар. Илэрарайы мууһунан "Нооруктаэиэ" нэһилиэгэ" МТ баһылыга Сазонов П.Д. Мэнэ-Хангалас улууһун социальнай боттүрүөстөрүгэр баһылыгы солбууһагы Белоусовская Е.И., республика- таагы физико-математической лицей- дирэктора, математической наука док- тора, профессор Шамаев И.И. Дьокуус- кайдаагы "Айыы кыһатын" түсүтүт, ал- лыкчыг Афанасьев Л.А.-Төрис, ХИФУ преподавателя, "Утум" түмсүү салайа- ачыта Попова Г.С.-Салайа, "Тулаһы" түмсүү салайааччыта Дружников А.А. салааларын үлүһтүннүлэр. Арчы Дьээ- ситин салайааччыта Николаева Алекса- дра Васильевна 2011 сыл баладан ойһун 25 күмүтүр үлүгү кирибит Арчы ба- ларыһын туһунан иккэстэ Чурапчы де- легациятыттан Чурапчы нэһилиэгини де- путаттарын Сөбүөтүн председателы Ф.С. Чечетиннаров тал эттэ Арчы дьээтин үлүһтүн-хамнаһын туһунан методист Н.Е. Сергеева билиһиннэрдэ.

Конференция 5 түгүлтүрү арахсан

УТВЕРЖДАЮ

1 түүхчлээ: "Орнуу 7 сааһынар дээрнэ
обүтэ үгсээрнэгар уһуһуу" диин "Минчээр"
орнуу сайыннарар киннэа бусуһа
Маниа Алма, Чураалчы, Минз-Ханалыа,
Горнай уһуустарыттан 20 киһи калтыһы-
ныһыла. Түүһүлэни уһуһаан калтыһаа
Н.И. Максимовна салайан ыһта. Түүһүлэ
калтыһаахтара саха нуруутун иһинэ
калбэа олосхотун, тоһугун, оһуһаһыа,
көмүһүн күүсэ сайыннаран оһо уһу-
һаһыгар саха буоларын баһыһаа сьтан
киттиһирин курдук үлэһи күүсэ тэһи-
тэрэ, орнуу иһэрэлэ сьһаһаһа түтүһин
уһуһаһнарға эһи үөрөх баһыһаһаан
туруорсарға, уһуһаһнарға этһопедит
һаһтарын туруорсууну эһи кэлһэр-
дэһэр.

II түрүлгө: "Күмүзөн" ою сайынты сыпшаланг лаадыр үдөтөн билеининээрин, орну сахалы тыагыта итти, ай-ылырдын алтыныкытто суолтагы үдөтөн, күнүзөй олохо туттуу" диян Павловский орто окуолатын 3 пор-дуфугар ыгытыыана 22 киби кыттыыны ыгыта. Түрүлгүн оркуола начальнай кылааны унуутала, "Күмүзөн" лаадыр начальныта Дмитриева А.А. салыйа-ыгыта. Саха илде кэлбит үтүө үгөстө-рини бары өттүнэн кууско килээрэгэ, сайыагы лаадырдары төрөитигэ ул-харчы ботпуруоһун быһааарга этич-кыиырдылар. Перовиков Егор Михайло-вич, Новгородов Николай Николаевич ачыаты иттигэ итэргил ботпуруоһа ула-хан мээстэни ышрылар, Арчы дыгалэ-рин тутан эйбэх ачыаты итэргил, сиргэ-туомна сайыаарыга кыбины

күнүнүн негизгисе санжаларын туулайды-
лар.

III түнүлгө: "Өй-санаа, ис турук бөрөргүүрүгөр ыйдарынан ыгыгыллар үгөстөр" дзе культура кыялгартуу болла. Маана 32 кыи кыгыгыллы ылла. Көсөтти саха төртү дырыгыг-сыгыгыи иити туһунан буолла. Туһулгэни Арчы Дьэтило: үлөһитэ Кыгыкына Галина Николоска салайан ыгыта. Нөөргүтэбйи нөһилгэтиги тыа хаһаайыстыбалар специалиһа С.С. Тимофеев, "Төрүт" сыгыты итэрг хаһаайыстыба экономика М.П. Петров, сыгыты итэһилигин дырыгытар ая баһылыгытар Н.И. Оконешников, Н.К. Карамзин бөйөлөрүн санааларын үлөһиһиптөр. Хас бирдии нөһилгэке саха балагытыг, Арчы дьэтиги тутан үгэ эргилгитэрг олоһуран дьон-сэргэ кутуи-сүрүн бөрөргүтүүтэ үлэни күүсө ыгытарга баһизтэтиһэр. Куорат олоһурун сайын тыа сиригэр таһааран сыгыта сыһыаран үлөһтөн, хаһнастаан ыгытар туһунан, сыгыта хаһаайыстыбаларын холбоһуун, кытан-сиглэтэ оңоһуктары күүсө тани-тэртэ этии кыһаһаһа.

IV түрүнүз: "Тынынаах тый", А.Е.Кулаковская – Оксескулзак Амантой "Нийс-
мо лусуткой интеллигенция" үлөлөй 100
сылган туомууттар анализин тэрээнин
орто окуулаа ыгытылынаа. 43 кутка кыт-
тылыны ылыа. Түхүлүткөй окуулаа заууна
С.Е. Петрова – салайан ылыта. Бары окуу-
лаа, ор тэрипталарытэр ыгытылар тэ-
рээтиннэр сахалын тынынаах буолуу-
лары ситилэрэ, ытык сирдэри болго-
тэһини, тайадыры ыгытыны кыстии

туһунан этил килтердүлэр:

Ү түһүлгө: 1 чааһа: "Алгыс суолтатын, кунизатори олоххо туттуу", 2 чааһа: "Олонхонон ыраастааһын, ие турууу тутарыһын", 23 киһи кыттаһын ыһаа. Түһүлгэни Арчы дьэктин алгысчыта Колосов П.П., Кычкина Э.Ф. салаһан кыттаһар. Ийа Герасимович Василиев-Алгыс Ийаан олонхону, тойуту, оһуһайы толорууга маастар кыһаһа көрдөрдө. Чураһы Арчы дьэктин алгысчыта Федоров Николай Афанасиевич алгыс уонна сизэр-туом суолтатын туһунан кэпсээтэ. "Чабди" кулуту чилиэс Доросеев Афанасий Дмитриевич киһи дорусбуһаһын тыаһылы уунан эрчийин, тыаһылы уунан дьарьыһаһыһун үйөлөһүн төрдө буоларын туһунан дьонго биллэринэрэ.

Семинар пленарнай муһуһар түмүк быһаарыны ыһылым куоластааһына буолла. Хас биэрдиги саха кинигэ түрүт итэҕин билэргизэр уонна сайылларарыгар, түрүт өбүгү-санаабыт, сиэрбэт-майгыбыт сайдарытар ыстыктар үлэлэриг кыттыһарыгар талыһан кыстыһылаахтара бадь санааларын эгиттэр. Саха кинигэ үлэлэргэ аатын ааттаатар, саха норуот быһыылыгын талыһаах хаалар суолун тобулан, ону сайылларан, күнүздээ олорхо бары сиэри-туому тутан күнүздээрин быһааран, нивкамын-горуманаан, үлэни хас биэрдиги дьээ көргөтөн сарылаан, сахалыы саннаан салгытарарыгар, куустээх санаабытын түмүүбүт дигэн конференция кыстыһыахтара үлэлэрин түмүктэһиһэр.

HECEPTERA

Арчы дымэтін методина

Унцйаан олобо

КЫРАЧААННАР ЫЛЛЫЫЛАР

Кудун тутар 16 күнүгөр Хатыны кыһылыгыттын Сыншалан кинигер Дирингкээри "Ылыык" уһуһуан музыкалынай салкыааччытыһын үлүлээн аһыһар Р.А.Стручкова бырайыагыттын сыһын айны ыһыттылар, оһуола иннинээри састаах оһолорго аһыһах "Чудулар туораннар" улуустары ыһыа конкурса ыһытыһа. Манна улуус 18 уһуһаһыттан 38 кыһааччы кэлэ.

Конкурс түмүгүнөн анал номинациялар ааттангандар. Ол курдук, "Бастың толоруу ийи" - Сардаана Винокурова (Түбө), "Көскилээк ырыадыт" - Алена Пилигина

(Диринг), "Көрөөччүлөр бйирибизлэре" - Мичил Иванов (Чурапчы), "Оригинальный костюм" - Архип Кузьмин (Мылдарайы) Маны тайынан 1-кы степеннээх дипломантан Колга Хомпо-дож ("Кэскил", Чурапчы), 2-с степеннээх дипломантан Айта Елисеева (Чыгышара), 3-стеннээх дипломантан Саниа Барахсанова (Хатылы) бусдулар. Оттон Гран-прины Чурапчы "Улыбка" уһуу-аанытан Настя Дзяконова ыт-ла. Күннэх Розалия Алексеева төрөбүттэре, биһгэ төрөбүттэре олхотобут биригистери музыкальнай күүн ийгэ М.П.Собакан ба-

лэх уулна. Конкурсы хийхыг
дээдхэргээр биригдэн олох
тооцолтой Розалия Алексеев-
на бээрээ үерэмжлэтэрэ, Ди-
рижисхуи музыкальнэй оску-
ла, Хатылы нэхилэниг
дьяналтата, улуусаады
үөрх управлениетэ, Хатылы
орто оскуолат, учасквой
балетна ууда: спонсорида-
тылар.

Конкурс кытабылаахтары
төрөөһүннү үрдүк таһымна
ыалпыг "Ньургуһун" уһуяа-
ан коллективизыгар,
комолөспүт спонсордарга
махталларын түкүтүлэ.

ТНЕФРЕМОВА,
"Ньургуһун" уһуйаан
сэбэлдессэһа.

Сэргэх даяагд

УРАТЫ МУНЬАХХА СЫРЫТТЫБЫТ

Куури тутар 15 күнцээр Дундугуйн хуоранга сэрмийэ астераннарын, сэлбленимхэ күдүртэр уонна бырааны танцекэаччилэр общественэй тэрийтэлэрэ Саха сиринэр тэрийтлэблэнэрэ 25 сыйгыр аналлыт цорүрүкэ түтүнэх Д.К.Сычов - Сюүрү Оломоох аатынан Опера уонна балет театрыгар буолан ааста. Бүдүгү үлүс-түтүмтэн 21 киһилэх делегация баран кэлэ.

Эбэлтэйг нэгдэн Матрена Николаевна Матвеевагаар СР вице-президент Д.Е.Глушко "Гражданский контроль" байгууллагын тугтарбылын Чурагчын делегацийгаар дохсун ыгтыг

тыяһынан уруйдаата. СР
үлүз уонна социальнай сай-
дыһа министри Н.Н.Дегтя-
рев, Ил түмэн депутаты
А.И.Поисеева, Дьокуускай
куорат ветераннарын предсе-
дателя, сэрэн ветерана
М.Д.Поклов, республика саа-
май элэр председатели, Че-
риомэри куораттан локалий
сэрэн кыттыһыллаар уода.
эҕэрдэ тылы эитиэр. Дьаһал
иккис чааһылар концерт бу-
олла, удуустартан сцена вете-
ринара урууску кэлүөнэ на-
ртия, комсомол туһунаан ырыа-
лары толорбуттарын саала
тэҥнэ ыллаһан атыс тыаһын
көрүстэ. Биһигиттэн сцена ве-
терана М.А.Герасимовна -

Сонгоор бэйэтн айһыгтыр чабырбахтарын дьон сэртиһиһтэ. Уруксуга олорон хаалбакка, билигин аюу өлөхтөөлөөх оруттарын сырдыгытын аһыан бодистааһынар.

Онтон салгыы бир дойду-
лаахпыт ИСШ-ке салыар
"Фид социальноту страховани"
тиийн бир дойдулаах-
тыбыт корсунуу тириймет-
терер тийн ыдырытаапы-
быт. Бу республикатаа-
дынал чарчтинан улуска
калар мта ыларга былан-
ныбыт.

МИЛМАТБЕЕВА
Чурагчиг нэхмэлзэгийг
ветераннарыг хягта үлэ
снмшлална.

СПОРДУ ӨРӨ ТУТАН

Кулун тутар 16-17 күншүгүр Бодутур нэһиллэгэр СР спорка ветерана, САХАВА бочуоттаах маастара, волейболист Пандов Сергей Егорович үбүлүйдэх 65 сааһын көрсөр үөрүүдүлэх күнүгэр волейболга республикатаары ниболиниттэр күрэхтэһиллэрэ тэриллинэ. Манна Уус-Алдан, Нам, Мэнэ-Хаҥалас, Таатта, Чурапчы ниболиниттерин хаммаҥдалара муһунулар.

Нэвчилээк байхлыгч ММПетров нэвчилээк бочуотунай грамотатын, өр сылта спорду көбүлээччи, сүгүрүйээччи быһыытынан сыналалар үбүлээри Болугур нэвчилээгин Бочуоттаах гражданнын үрдүк аат иигэриллибитин мустубуттар ытыс тыаһынан көрүстүлэр, үөрүүтүн тэнтэ долгунай үлэлһинишлэр. Ону сэгэ "Урожай" общество бочуоттаах үлэлһигэ" дигэн түөксэ аныгылар билигин туттарбытара үбүлээр үөрүүтүн үксэтэ. Нэвчилээк ветераннарын сыйлытын председателэ Н.Г. Михайлов улуус байхылытын бочуотунай грамотатын, СР ноболитетэр обществоларын председателэ П.А. Алексеева түөксэ аныгылар билимээх грамотатын, улуу-стайы социалнай харалта председателэ П.Д. Елисеева эрдэ-сүругүн, ноболитетэри илгит-дэллэр сүүн специалист П.А. Гоголева көрө ыраатын, Ойулуун нэвчилээгин байхылыга П.В. Ефремова бочуотунай грамо-атын, ыраактан-чугастан кал-биги курактаһын бэрэстэбилгэ-лэрэ эрдэ сүругтарын воина

сэмэй балэхтэрин үөрүүлэх
быһыгга-майгга туттардылар,
сиздэхтик чигэстэтидэр.

Ханна спорка болгохгоо уурлулар сиритгэр дьон олус көхтөөх буоллар. Бу да нийишкэ спортан туора турбат, араас күрэхтэһиилэргэ көтүүннээх кыттар. Онон да Сергей Егорович үбүлүүбүтэр аналнаах күрэхтэһии үрдүк таһымнаахтык буолла.

Бастагы күнгөн сыгыа кыр-
сиглар буолулар, күрөхтэни
судууталара В.Н.Кожуров,
Т.И.Дьяконова күрэх үрдүк
таһымна ааһарыгар бары сата-
былларын, болортолорун ууран
үлэстэтилар. Эрийсиглэх кыр-
сий түмүгүнэн Нам улууһун ха-
маандата бастагы миэстэ
тараста, иккиси уус-алданнар,
үсүһу мөңсөрү ыһылар. Күрөх-
тэниин сэрэ атын кэрэхсэбил-
лэх дыһаһиар ытыаһаһылар.
Иккө күн күрөхтэниин аһыһы-
ытын сирэ-туома буолла,
үбүлээри, күрөхтэһэччилэри
эрдэһэн, Мылдаһай орто ос-
кулатын уоронсоччулар борта-
хый кеперы балэхтэтилар.

Үрдүк таһымнаах чигээтэһини уонна кураһтэһини ыһааһыларыгар көмөлөспүт, күүс-көмө буолбут Бөлүгүр нэһиниэхтэри дьаһалтатыгар, олохтоохторугар, улуустарга спорт комитеттарыгар (нач.МСИИхатыев), бары ойнебут дьонугар Сергей Егорович бары махтал тылларын тигэрэ, үөрүүтүн биллэрэ. Спорт комитет олоһор үчүгүйдүк дьаһал бу дьаһал да туһулуур.

Т. А. ВАСИЛЬЕВА

Л.И. ДЫДАЕВА,
врач психиатр-нарколог
высшей квалификационной
категории, отставник
здравоохранения РС (Я).

Чулуц үлэнхит

УЧУУТАЛЛАР УЧУУТАЛЛАРА

Бу даял кулун тутар 30 күнүттөн сараланан муус устат 1 күнүгөр даяла Төлөй пединститүзү Саха АССР үтүөлүк тренери И. Е. Захаров сардын көрүнүгөр аччактар уюна оңолор ортолорутар сахалын атак оонин уугутар республикагаары аһаааа турнир кыгыаллар Иван Егорович Төлөй пединститүттөн көрүтүлөк, өр сыктарга Диринг орто оскуолатын физкультура учууталынан, тренеринин бөрү таһаарылаахтык үлээлөбөт, улүүс кыаа тутта кыгылар кыһингэ буолар. Кини туһунан таһаарыааа биргэ алтыһан үлээлөбөт, улүүс кыаа кыһингэ Михаил Родионович Сысоловтин ахтан суруйбуга одус истин, иһиһкэ.

Мин Иван Егоровичы 1959 сылтан үзүтэйлик бөлөмүн. Ол илбилэ кизини оройун күүстээк, бастын спортсменн быһылыаан истарым. Кырдээк, кини олус наараһабайдык туттан сүүрэрэ. Киппиз барытын сөхтөрөрө. Кини чахкы юмалар үчүэй сүүрүгүн 100 м уонна 200 м оройуонга олуктообут рекорду 30-тан тахса сыл турбута дарааы чумукайдык дакаастыыр. Бу рекорду кизик Чурапчы стадионулар араһына матырыйаллаанан сүүрөр сулуу оҥорбуттарын эри кизигитан тупсарбытара. 100 м рекордуна Иван Егорович үөрэнгитт эрбө Иван Лукин тупсарбыта.

Иван Егорович харьк сирн халбарийбакка бэйэттэн төрөөбүт Чуралчыттар учууталарын трениннин, спорт бастааһын катэгориялыа.

түгэл прожаландингийн 40-тан
төхсөн сүү үлдүүс тахилмаастай,
айвчмаастай үлээхбита.
Кипс оройуон чиньтэй чиньтэй
атлетиката, регбубината бий-
түүлээр спортзалдарта, араас
тахилмаастаа күрэхтэйнхээрээ 20-
и сүүл жомсхондот.

Иван Блорович олус сэмэй, бойтунгуһунан хаһан да ыһа-торо кэспин сытдыбыат, кэһэ-сүлүмүрү майгылыара. Доруу кэһиттэн санарар дэһин билбэт, сөбүлөөбөтөрүз иһэригэ сирэйгэ элэни сөбүлүүбүз.

Кийн бaры урууcтaрa, cпopтcвaй cекциллaрa чүcмөйдэc бaгaнaнaмьт, мeтoдичecкaй oттүзэc дaрuг чүcмөй бaгaнaлa. Oл нурдuг урууcтaрaн, cпopтcвaй cекциллaрaн oрuлop дьoгурдaрын, cайдрaллaрын, дaулуурдaрын учуoтaн бaгaнa.

Иван Егорович үлэтигэр олус
заппатнаастэх, толорууас, тут-
та-халта сылдьара, чэбэрэ
дьонго биэр тэҥ аламаһай

3 улахан оволоро бары үрдүк үөрэстөөх учуутал идэтиг ылан төрөөбүт оҕоһунанарыгар айым-ныһаансык үлэтигэр хамсыы сыһуулар",

Миган Егорович талбай чулуу

Төрөөбүт
популярна, Ил
Төрөөбүт с
Идиз: физ
тала
Улууэбүт с
то окуулата
Индаралла
үтүөлүк трен
муулу үлүст
данскай мил
хаааааааааа
узууталара
сашуукалун Бо
дунга

Иван Бородин
үзгәрткәнчеләре, РСФСР уния
Сахи АССР спортун маастарла-
ра Петр Посельский, Николай
Адамж, Дмитрий Эверстов ман-
нык суруйан туралар.

үөрүүнэн көрүстүбүт. Ынтыкта
быдымах учууталыт Иван Еро-
мович педагогическай уонна
спортивной олоһор кэһини үмүс-
тэһэр алыах үтүмүс.

Республикары чыгыски атле-

Толкө
1929
культура учуу-
Директ ор-

“Саха АССР
”о”, “20-с үй
уонаа “Траж-
”и” знактар
”Учууталлар
”Хоптор
”оттоох траж-

түмнүгү Иван Егорович бастап, үрөнчөчүлүктү Игор Кириллин, Николай Куленин, Егор Феофанов, Надежда Анисимовичева, Дуя Ботварева, Шура Божеданова ода кылып чулуу спортмендеринин булбутура

[illegible]

Иван Егорович учууга бэлхылгэн хэлхүүт, ирээдэй дээр бичигийн урханзончид мэддгийн урдук сэтгэвчлэр көүлүүр. Кини: спорт-бу күу усна өй, чэлхилд бэлхүү, тулур усна дүүлүр билир түмсүбүтээр булар-дир субтэ билигтэ дизи узууллуба. Али санаатахча учууталы спортинвал саалатан, плоча каттан хахан дилигээр бара снеланарын өйдөөн-дүүлүл хаалбатах обилигт. Кини куру тун илпигээр секундонер, релска тутуурдаах саллар бу

Үөрэлүүл, тасайбыт ыччалттарын кытта.

сэлхана, тус бэлэгтгэр үрдүг ирдэжлэ, дэргэ: научнай-методическай бэлэгтгэ - юни чухль норуот учуутала бусларын көрөлхөлхлэр.

Иван Егорович дэмжэж, хүчтэй дэмжсэн бичигтэй нэгдүгээр сургуулийнхонд бичигтэй танарьтгыг-мэргэжлийн Күнчилсэн

Чипчээки атлетика сайдыытын ийин Чурапчы оройуонуну Диринг орто оскуолатын физкультура учуутала Иван Егорович Захаровка Саха АССР үтүөлүк тренери аат итэрилинэ. Бу үрүндүлөх сураш билимин кини үөрөнзүчүлэргэ, исти

Хоту көһөрүллүү 70 сыла

МУГУДАЙ КОЛХОЪУТТАН-ЭДЫГЭЭНГЭ

Бүгүн миннээс элэстэхини багаралым. Чуралчаныбыт бир ытыгыстар кинигини, күүс өртүгүн көбөрүү айдарынаын эттинен-халашанан билибит Петр Прокотьевит Дзичковская туһунан. Мин киниги урук ыраахтан эр көрөн билэр буоллукхына бу айдарга балдай алтыһым...

Пер Прокорменич күүс отгузун жөһөрүүгө салдыбыттарын туһунан берик хараастан алорон мангылактан-синаан саһар: Пиглер Советский Союзга саба туһан уосталх сарим сарлазастытын дариштылман билин орокуоомуттар суг-курал сатылаабыга 1942 сыллаахха Муудай нэһилиэгэр 4 колхоз баара "Сайдыы", "МГорький", "Октябрь 20 сыла" уонна "Дьомска" 1942 с фронтга көмүлөһө бадыттын барадыт диги уураха тахсан, канинни айттамыт 3 колхозу. Эдьмэстэ оройуонутар ыһыттылар. Соҕохторо мун 15 састаабыт, ийим сааһырыт, арам 70-кустан тахсабыт ийини эгэ Байыһаный көм буолан, борт сууһалык хомунан дойдубу туттан "Тыһы" сайдыыстыгыттан аттан-ныбыт. Сууһунни киирэххэ көмүһөх тахса-эгэ (жандыкый) баара, интэа тыһа суон ты-нни эрбэст тогуруу калуоһа оҕостон дүһүтүүрүү сыары- оҕостон аттарбытын, суустарбытын сорохтор баһар ынахтарын

[illegible]

Хата Дьосүүсэйтэн кэримччэ, бурдук
ылан кэлбит этилэр. Онон көсүлүк олох
огостон 5 мал булан дьукаастаан олор-
булут. Ити кыһын кайа дууһа 5 мал
бурдук бэстэлэрин убаас хааны огостон
көсүлүк сирбит. Иккэри кайалан уола
на төг муһаах буорулап даһмаһа
дэсбит уһуа кыһаһа быһа таһмаһа
сыһаас бөр этэ кыһаһа, ачыһаһа
кэмэ сура. Адам эрбидэх ити кыһа бэ-
рэнкэ бурдук харабыһаһа туран
олөһсөбүтүн Дьосүүсэи Мингэрай
Бөгүрүбүстөх булан таһааран уһуо
туһуттара.

1943 с. айдын бийнги колхозтүг байл-
сыгтарын Талаапахтан чутас Сирой Ку-
маш дотн ерус арыштылар мунхалаагта мун-
халыгтара да балыктан малдыбизинет. бир-
гездер мин эмнэ үлүсүстүм. 1944 с. ай-
дын Эдыанан оройукутар балык арайы-
буолан, бир биргездени бийнги колхо-
зан тэрийн Булун оройукутар балыкта-
га мунхалыгтара. Биргездер мин ийбиз-
нан кырбизинет. Огно Отоолбо Хайа аны-
гар Трофимовская кумахха балыктаабы-
ныг. Манна бирнэ табылгызылгыт, балык
адылх этэ, балыамактын аһара тилор-
бул. Булгаабыт балыкытын тутма мас бо-
чукаларга туустан ийбизет. Ити балык
сотору-сотору калыр нэлэн ийбэ барара
Айахылыгтар балыгы да кырбизт бурду-
да бирер этилэр. Танас-сап жолгох этэ
Бир юзүн мингере ханкаг таганаг бир-
биттэринэн ийбэ мейан тигизитер
үрдүм да ото. Сайдыг быһа атык сыы-
мак сыдыан мунхалыдырбыт. Күһү-
онрордо муус тигор буылбутун эмнэ кы-
тыла тахсыбаан аро бирер устун ууу-
кэһэ сыдырбыт, кумахха тадыстахха
алустымаан буолара. Мунхалаан бүттөх-
кэ балыакара дына сууруунан джонор-
бот. Очолорго бийнги курдук арааһы-
уу сапылаагта сука. Этэрбисини сыла-
тыаары харытаабыты буоларбыт. Очол-
оронон кылбиг сылдытыннан фронгга ба-
лыгы биринини дьа дигизетик тапалы

танымал батырларға

1942 с. тохсуннгу 6 күнүтэр ССРС
уопша Советский правительством "Сибирь
орустэригэр уопша Дальний Востокка ба
лгыт булгааһыгы сайыннарар туһунан
уурааар олхорун балык булгааһыны
барар дьонно аһыар астарын, тутта
бултуур тэриллэрин эрдэттэн хааччыы
уопша барыларын сайын итөө кэмэ
тар туһунан дьаһал баарын үрүһүн, Сак
сирий өччүтөөү салалтата Чурагы орой
уопсу кэлкэлэрин кыһаа кэпсөрү ту
данына, туту да хаччылаака көһөрүрү
дьаһал таһаарыта (Обком-Степанов
Совин - Муратов). Күүс өтүһүн көһөрү
70 сыла туоларынан сибхостээн улуус
салалтата билигин баар көһөрүү кыһыны
астарын илһингитин чуолһайдан, ха
быт дьонно республика салалтыгытар ту
руорсан чылыгылары улаатыннарар, и
һилэргэ биир биримэстээх харчыла
комуну онторторо наады этэ. Улуус
иһилик салалталара көһөрүү кыһыны
лаахтарытар дьин ороонунутор, өтүк ма
ста, ууза кыаммат өртүлэригэр
коммунэллэри буоллар махталлаах дьа
ла буолуо этэ. Түһүнөөх албах сүөгү, и
днэ-уот сир халһан иһэн ардыгар ха
дан ий-күн иһилэр буолбута буолуой!

Ити курдук олоон бийер ыарышан, хараастаахыах кэрэни кээмин бэрт кэмтэни кээсир кээрүү кыттыгыада. Пётр Проконьевич, Чураахтыаады педучилищени бүтөрүөрттэн үлүүтүлүбүн, калкыс предсдателини, сөмүккөс партокмууну, оройуоннаады лесхозка начальнигынан үлүү кыттыларга үтүү субэстаахтык үлүүкүтүн. Ытык кыттыбэр баылыт сайын бэс айын 25 күнүтөр 85 сааһын түмүр. Көнүсүрүшкөк байытэн өлөрөн калыт: олоон таңтарбас дэнттөөх көмүсүнүн Пётр Проконьевич буолар. Маанык дэнтүөн кизин туутуукаахтык: 85 сааһын бааһыткыах, удуус бөгү-оттөөх олоостоор өлөрөөхкө да бааргы.

Иван Егорович биар юмны холдугар, тый сирин ортуугар чыхчы чархачий ситгиньдэх юмны буолан билингэти ыччаттарга утуу холобур эрэ буолар. Кини тална, на, идэтгэр бериниллэхтэ үлэ-лэргэ сүүлэт эркээни буолан Чурапчытан оҥсо да чулуу спортоменнар, үтүө - дьону дьонор тахса туруурхара буоллара. Спорт айтүлгөр утум бистыбаккы сангатын санаа тренерлэр үүсүн тахсаннар дойдубут аатын үрдүктүк ааттыыахтара. Манык санаанан салайтаран Талой кыһылгын салалыта, спортивнай актива быйыл бу республикаҥа турунны үрдүк таһымнаахтык ыыларга билиһаннар. Сахалыы атах оохһууугун пропагандалаан кэлэр "Манчаары оохһууларыгар" бөлкөмөннэ суолун торуһуур. Бу спорт элэйдьаһаи үтүө тренер Иван Егорович Захаров сырдык аатын кытта сибээсэһиллэт улахан суоллаах, ыччаттарбыт иннигитэ ситиниэрдэх буолалларыгар эрдэбит улахан.

А.З. АХАРОВ

Саха АССР үтүөлээх тренери
И.Е.Захаров кэрэнигэр ыччат
тар уопша оҕолор ортолорунар
Сахатын атак соһиһууттар ре-
спубликатыааы аһаҕас турнир
программата.

Буолар сирэ: Төһөй нэһилиэгэ.
Буолар кэмэ: 2012 с. кулун тутар
30 - муус устар 1 күнүгэр.

Кулун тутар 30 күнүгэр:
16 ч.00 м. - Мандатнай комиссия;
17 ч.00 м. - Чурагчы салалгалары-
тыгар ДПКоргоон аатынан спор-
тинай Албан Аат музейын көрүү

Куудун тутар 31 күнүгэр
10 ч. 00 м. Күрэхтэһиэлэр сайлал-
лаллар.
14ч. 00 м. Күрэхтэһини
үөрүүдэхтик аһыт.
15 ч. 00 м. Төгүрүк остуол.
19 ч. 00 м. Ахтылы кыһага.

Муус устар 1 күнүгөр.
10 ч 00 м. Бүрөктөһишлэр, комби-
нированной ыстаныйлар.

Григорий ТУРАТAEВ

ОРТ 1-й канал

Понедельник, 26 марта	Вторник, 27 марта	Среда, 28 марта	Четверг, 29 марта	Пятница, 30 марта	Суббота, 31 марта	06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.10 X/ф "Опасные гастро- ли" 08.05 М/ф "Тимон и Пумба" 08.25 М/ф "Смешарики. На- чало" 10.15 Пока все дома 11.05 День смеха на Первом 12.15 День смеха на Первом. Продолжение 18.35 Клуб Веселых и Наход- чивых. Вышла лига 21.00 Воскресное "Время" 22.00 Пусть говорят 23.00 Грядущий Гордон 00.00 Т/с "Сказка" 00.50 X/ф "Враг государст- ва" 03.30 Михаил Пугачев. Главный герой второго плана 04.25 Криминальные хрони- ки
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 Женский журнал 09.50 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10 Криминальные хроники 12.45 Право на защиту 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Т/с "Обручальное кольцо" 17.00 Т/с "Сердце Марии" 18.00 Вечерние новости 18.45 Давай познакомимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.35 Т/с "Робинзон" 22.30 Т/с "Краткий курс счаст- ливой жизни" 23.30 Познер 00.30 Ночные новости 00.50 Т/с "Белый ворон" 01.45 X/ф "Серебряная стрела"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 Женский журнал 09.50 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10 Криминальные хроники 12.45 Право на защиту 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Т/с "Обручальное кольцо" 17.00 Т/с "Сердце Марии" 18.00 Вечерние новости 18.45 Давай познакомимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Робинзон" 22.30 Т/с "Краткий курс счаст- ливой жизни" 23.35 Ночные новости 23.55 Т/с "Следствие по делу" 00.55 X/ф "Пылающая рави- на" 02.50 X/ф "Серебряная Буква"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40 Женский журнал 09.50 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10 Криминальные хроники 12.45 Право на защиту 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Т/с "Обручальное кольцо" 17.00 Т/с "Сердце Марии" 18.00 Вечерние новости 18.45 Давай познакомимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Робинзон" 22.30 Т/с "Краткий курс счаст- ливой жизни" 23.35 Ночные новости 23.55 На ночь глядя 00.40 X/ф "Сокров. Амазонки" 02.40 X/ф "Придорожное заключение"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40, 13.50 Женский журнал 09.50 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10, 05.10 Криминальные хроники 12.45 Право на защиту 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Т/с "Обручальное кольцо" 17.00 Т/с "Сердце Марии" 18.00 Вечерние новости 18.45 Давай познакомимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Т/с "Робинзон" 22.30 Т/с "Краткий курс счаст- ливой жизни" 23.35 Ночные новости 23.55 В контексте 00.55 X/ф "Знакомьтесь, Джо Блок" 04.10 X/ф "Хроники Риддика"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.05 Контрольная закупка 09.40, 13.50 Женский жур- нал 09.50 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10, 05.10 Криминальные хроники 12.45 Право на защиту 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Т/с "Обручальное кольцо" 17.00 Жди меня! 18.00 Вечерние новости 18.45 Полечудес 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 Две звезды 21.30 Проекторперискил- тон 23.40 Yesterday live 00.45 X/ф "Дружба" 02.40 X/ф "На обочине"	06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.10 X/ф "Неподсуден" 07.45 Игрой, гармонью, любовью! 08.35 М/ф "Джейк и пираты Нелландии" 09.00 Умницы и умники 09.45 Слово пастыря 10.15 Смак 10.55 Людмила Гурченко. 12.15 Средства обитания 13.10 Т/с "Палаши" 16.50 Концерт Елены Ваенги 18.00 Вечерние Новости 18.15 Кто хочет стать милли- онером? 19.20 Кубок профессиона- лов. Финал 21.00 Время 21.20 Кубок проф. Финал. 22.10 Что? Где? Когда? 23.25 X/ф "Пинкпанк для ад- воката" 01.35 X/ф "Последний ко- роль Шотландии" 03.50 X/ф "Был раз вчера"	

Россия 2-й канал

05.00 Утро России 09.00 С новым домом! 09.45 О самом главном 11.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 Вести-Москва 11.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Хозяйка моей судьбы" 13.00 Т/с "Тайны следствия" 13.00 Т/с "Тайны следствия" 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Бранное агентство Николай Басков 18.50 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Остров ненужных людей" 22.55 Специальный корреспондент 23.55 Опять 25. История одной "Таблетки" 00.55 Вести+	05.00 Утро России 09.00 С новым домом! 09.45 О самом главном 11.00, 20.00 Вести 11.30, 20.30 Вести-Москва 11.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Хозяйка моей судьбы" 13.00 Т/с "Тайны следствия" 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Бранное агентство Николай Басков 18.50 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Остров ненужных людей" 22.55 Специальный корреспондент 23.55 Опять 25. История одной "Таблетки" 00.55 Вести+	05.00 Утро России 09.00 С новым домом! 09.45 О самом главном 11.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 Вести-Москва 11.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Хозяйка моей судьбы" 13.00 Т/с "Тайны следствия" 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Бранное агентство Николай Басков 18.50 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Остров ненужных людей" 22.55 Исторический процесс 00.30 Вести+ 00.50 Профилактика	05.00 Утро России 09.00 С новым домом! 09.45 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 Вести-Москва 11.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Хозяйка моей судьбы" 13.00 Т/с "Тайны следствия" 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Бранное агентство Николай Басков 18.50 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Остров ненужных людей" 22.55 Поединок 00.30 Вести+ 00.50 Профилактика	05.00 Утро России 09.00 Мусульмани 09.10 С новым домом! 10.05 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 Вести-Москва 11.50, 16.45 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Хозяйка моей судьбы" 13.00 Мой серебряный шар 14.50 Т/с "Ефросинья. Таёжная любовь" 15.45 Т/с "Кровинушка" 17.50 Бранное агентство Николай Басков 18.50 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "Остров ненужных людей" 00.40 Х/ф "Шоу на выживание"	04.40 Х/ф "Акция" 05.35 Сельское утро 07.05 Диалог 08.00, 11.00, 14.00 Вести-Москва 08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва 08.20 Военная программа 08.50 Субботник 09.30 Города 10.05 Владимир Винокур. Своим голосом... 11.20 Вести. Дежурная часть 11.55 Честный детектив 12.25, 14.30 Т/с "Всегда говори всегда" 16.00 Субботний вечер 18.00 Шоу "Десять миллионов" с Максимом Галкиным 19.05, 20.45 Х/ф "Самозванка" 20.00 Вести в субботу 23.35 Девчата 00.15 Х/ф "Доказательства жизни"	05.50 Х/ф "Спящий лев" 07.20 Вся Россия 07.30 Сам себе режиссер 08.20 Смехопанорама 08.50 Утренняя почта 09.30 Сто к одному 10.20, 14.20 Вести-Москва 11.00, 14.00 Вести 11.10 С новым домом! 11.25, 14.30 Т/с "Всегда говори всегда" 16.10 Кривое зеркало 18.10 Фактор А 20.00 Вести недели 21.05 Х/ф "Южные ночи" 23.10 Х/ф "Тихий шум" 01.05 Х/ф "Венок из ромашек"
---	---	--	--	---	--	---

Спорт 3-й канал

01.10 Профилактика	01.15 Профилактика	00.30 Профилактика	11.00, 13.10 Все включено	11.55 Игорь Семшов в программе "90х60х90"	11.30 Все включено	12.00 Наука 2.0.	11.00 Д/ф "Подводные
11.00, 13.10 Все включено	11.00, 13.10 Все включено	11.00, 18.50, 03.15 Футбол России	11.55 Индустрия кино	11.55 Игорь Семшов в программе "90х60х90"	12.25 Технологии спорта	13.05, 06.25 Вести-спорт	плоской смерти"
12.30 В мире животных	11.55 Д/ф "Есть ли пол у моего мозга?"	11.05, 13.10 Все включено	13.00, 06.55 Вести-спорт	13.00, 14.40, 18.00, 22.05, 03.00, 06.20 Вести-спорт	13.00, 08.15 Вести-спорт	13.20 ВЕСТИ.ру. Пятица	12.05 Моя планета
13.00, 06.55 Вести-спорт	13.55 Школа выживания	12.05 Большой тест-драйв со Стилливиним	14.25, 17.40, 07.05 Вести.ру	13.55 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы	13.55 Мастер спорта	13.50, 08.20 Моя планета	13.15, 06.50 Вести-спорт
14.25, 17.40, 07.05 Вести.ру	14.25, 07.55 Вести.ру	13.00, 06.30 Вести-спорт	14.55 Биатлон. Чемпионат России. Гонка преследования. Женщины. Прямая трансляция из Тюменской области	14.25, 17.40, 06.30 Вести.ру	14.25 Вести.ру	14.25 В мире животных	13.30 Моя рыбка
14.55 Биатлон. Чемпионат России. Гонка преследования. Мужчины. Прямая трансляция из Тюменской области	14.55 Биатлон. Чемпионат России. Гонка преследования. Мужчины. Прямая трансляция из Тюменской области	13.55 "Вопрос времени". 14.25, 18.20, 06.40 Вести.ру	15.45 Х/ф "Обитель зла"	14.55 Биатлон. Чемпионат России. Марафон. Женщины. Прямая трансляция из Тюменской области	14.55 Вести.ру	15.15, 18.10 Вести-Спорт.	14.00 Спартак
15.45 Х/ф "Обитель зла"	15.50 Лыжный спорт. 17.30 "Вопрос времени". Вторичный мир	14.55 Лыжный спорт. 15.55 "Наука 2.0. 16.25 Лыжный спорт. Чемпионат России. Эстафета. Мужчины. Прямая трансляция из Тюмени	18.15, 23.30 Футбол.ру	16.25 Лыжный спорт. Чемпионат России. Эстафета. Мужчины. Прямая трансляция из Тюменской области	17.00 Наука 2.0.	15.50 Х/ф "Охота на зверя"	15.00 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
18.15, 23.30 Футбол.ру	18.15 Неделя спорта	16.25 Лыжный спорт. Чемпионат России. Эстафета. Мужчины. Прямая трансляция из Тюмени	19.20 Планета футбола	16.25 Лыжный спорт. Чемпионат России. Эстафета. Мужчины. Прямая трансляция из Тюменской области	18.50 Удар головой	17.35 SportBack	15.50, 04.35 Вести-Спорт.
19.50 Х/ф "Американский саунрай"	19.10 Проф. бокс. Заб Джунда (США) против Вернона Харриса (США). Трансляция из США	19.55 Мастер спорта 20.25 Х/ф "Стэлс в действии"	19.50 Х/ф "Американский саунрай"	16.40 FAQ	19.50 Х/ф "Охота на зверя"	18.15 Задайте вопрос министру	15.55 Страна спортивная
21.30 Проф. бокс. 00.35 Х/ф "Запальный"	20.50 Сверхчеловек	22.20 Фигурное катание. Чемпионат мира. Пары. 00.20 Хоккей России	21.30 Проф. бокс. 00.35 Х/ф "Запальный"	17.10 Наука 2.0.	21.35, 03.15 Футбол России. Перед туром	18.55 Футбол.	16.20 Х/ф "Рэмбо 4"
02.25 Смешанные единоборства	21.50 Х/ф "Запальный"	00.55 Хоккей. КХЛ.	02.25 Смешанные единоборства	18.15 Большой тест-драйв со Стилливиним	22.20 Фигурное катание. Чемпионат мира. Мужчины. Произвольная программа. Трансляция из Франции	20.55 Футбол.	18.15 АвтоВести
04.00, 10.00 Неделя спорта	23.55 Футбол.	04.15 Фигурное катание. Чемпионат мира. Танцы на льду. Короткая программа. Прямая трансляция из Франции	04.00, 10.00 Неделя спорта	19.10 Х/ф "Запальный"	22.20 Фигурное катание. Чемпионат мира. Мужчины. Произвольная программа. Трансляция из Франции	23.10 Футбол.	18.30 Большой тест-драйв со Стилливиним
04.55 Футбол. Чемпионат Англии. "Манчестер Юнайтед" - "Фулхэм". Прямая трансляция	01.55 Мини-футбол. Чемпионат мира. Отборочный матч. Азербайджан - Россия. Прямая трансляция	04.45 Фигурное катание. Чемпионат мира. Танцы на льду. Прямая трансляция из Франции	04.55 Футбол. Чемпионат Англии. "Манчестер Юнайтед" - "Фулхэм". Прямая трансляция	21.00, 06.45 Удар головой	00.55 Хоккей. КХЛ.	01.55 Х/ф "Рэмбо 4"	19.30 Х/ф "Обитель зла 2"
07.20 Наука 2.0. Непростые вещи	03.55, 10.00 Футбол России	04.55 Фигурное катание. Чемпионат мира. Танцы на льду. Прямая трансляция из Франции	07.20 Наука 2.0. Непростые вещи	22.20 Основной состав	04.05 Фигурное катание. Чемпионат мира. Пары. Произвольная программа. Прямая трансляция из Франции	03.40 Фигурное катание. Чемпионат мира. Мужчины. Произвольная программа. Трансляция из Франции	21.40 Футбол.
07.55 Футбол. Премьер-лига. "Динамо" (Москва) - "Спартак" (Москва)	05.15 Большой тест-драйв со Стилливиним	06.55 Игорь Семшов в программе "90х60х90"	07.55 Футбол. Премьер-лига. "Динамо" (Москва) - "Спартак" (Москва)	22.55 Хоккей. КХЛ.	06.25 Бокс. Всемирная финала. "Динамо" (Россия) - "Астана" (Казахстан)	04.35 Фигурное катание. Чемпионат мира. Женщины. Произвольная программа. Прямая трансляция из Франции	00.10 Хоккей. КХЛ. Финал конференции "Запад"
	06.10 Мастер спорта	08.00 Д/ф "Подводные пляски смерти"		01.15 Х/ф "Охота на зверя"	08.55 "Вопрос времени". Вторичный мир	04.35 Фигурное катание. Чемпионат мира. Женщины. Произвольная программа. Прямая трансляция из Франции	02.25 Смешанные единоборства
	06.40 Наука 2.0.	09.05 Моя планета		03.20 Фигурное катание. Чемпионат мира.	09.30 Хоккей. НХЛ. "Детройт Ред Уингс" - "Нэшвилл Предаторз". Прямая трансляция	06.35 Профессиональный бокс. Артур Абрахам (Германия) против Петра Вильевея (Польша). Бой за титул чемпиона Европы в суперсреднем весе по версии WBO. Прямая трансляция из Германии	04.45 Футбол.ру
	08.10 Моя планета			04.45 Фигурное катание. Чемпионат мира. Танцы на льду. Произвольная программа. Прямая трансляция из Франции			05.45 Белый против Белого
				07.55 Спартак			06.35 Картавый футбол
				09.00 Хоккей. НХЛ. "Бостон Брюинз" - "Вашингтон Кэпиталс". Прямая трансляция			07.00 Сверхчеловек
							08.00 Все включено
							09.00 Хоккей. НХЛ. "Нью-Йорк Рейнджерс" - "Бостон Брюинз". Прямая трансляция

НВК 4-й канал

07:00 «Саха куну» 09:00 «ТВ-спорт» 10:15 «Школа абитуриента» 10:45 «Веселый будильник» 11:00 «Якутия. День за днем информационная программа» 11:35 «Кинозона» 11:50 «Мультини из детства» 12:00 «Progress» 12:30 Филмал НВК в Москве 13:00 «Тарбаахатын астыаах» 13:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа 14:00 «Ырыада ыллаһар Наахарам сиргэриг К. 80-летию М.М.Чуевской» 15:25 «В объективе — животные: Северный олень» 15:45 «Время кино» 17:30 «Евразия» 18:00 «Саха Сирэ-Якутия» 18:20 «Через тернии к полюсу холода» (ТВ «Верхоянский») 18:50 «Кинозона: Ымыыччаан» 19:05 «Харак дьалгыгар» аһарас эфир 20:00 «Подобности» 20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа 21:05 «Битник-зона» 21:15 «Улук дайдуу улустуу» («Бордорго» ТВ) 21:15 «Аал-луук масе» 21:45 «Простые истины» 22:15 «Саха Сирэ-Якутия»	07:00 «Саха куну» 09:00 «ТВ-спорт» 10:15 «Президент в нашем доме» 10:45 «Веселый будильник» 11:00 «Саха Сирэ-Якутия» 11:20 «Кинозона: Ымыыччаан» 11:35 «Мультини из детства» 11:45 «Сардаар» 12:30 «Статус» 13:00 «Дороги нашего детства» 13:30 «Саха Сирэ-Якутия» 14:00 «Чужие тайны» 14:50 «Мультини из детства» 15:00 «В объективе — животные: Сайганы» 15:20 «Время кино» 17:05 «Мультини из детства» 17:30 «Полярная звезда» 18:00 «Саха Сирэ-Якутия» 18:20 «Через тернии к полюсу холода» (ТВ «Верхоянский») 18:50 «Кинозона: Ымыыччаан» 19:05 «Харак дьалгыгар» аһарас эфир 20:00 «Подобности» 20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа 21:05 «Битник-зона» 21:15 «Улук дайдуу улустуу» («Бордорго» ТВ) 21:15 «Саха Сирэ-Якутия» 22:05 «Аал-луук масе» 22:15 «Простые истины» 22:45 «Саха Сирэ-Якутия»	07:00 «Саха куну» 09:00 «Простые истины» 09:30 «Говани» 10:00 «Наша жизнь в Якутии» 10:15 «Северные трассы» 10:45 «Веселый будильник» 11:00 «Саха Сирэ-Якутия» 11:20 «Кинозона: Кулупман» 11:35 «Полярная звезда» 12:20 «Чужие аһарас эфир» 13:15 «Эргимтэ» 13:30 «Саха Сирэ-Якутия» 14:00 «Чужие тайны» 14:50 «Мультини из детства» 15:00 «В объективе — животные: Яс» 15:25 «Время кино» 16:55 «Мультини из детства» 17:30 «Из золотого фонда ТВ: Когда целая грехи» 18:00 «Саха Сирэ-Якутия» 18:20 «Кинозона: Пубуктан уруулу укаста» 18:50 «Кинозона: Кулупман» 19:00 «Социум» 19:45 «Байанай» 20:15 «Бизнес-формула» 20:30 «Саха Сирэ-Якутия» 21:05 «Битник-зона» 21:15 «Охота и рыбалка в Якутии» 21:45 «Православье среда» 22:15 «Кинозона» 22:45 «Саха Сирэ-Якутия»	07:00 «Саха куну» 09:00 «Улук дайдуу улустуу» 10:15 «Через тернии к полюсу холода» (ТВ «Верхоянский») 10:45 «Веселый будильник» 11:00 «Саха Сирэ-Якутия» 11:20 «Кинозона: Кара биһигэ» 11:35 «Мультини из детства» 11:45 «Бизнес-формула» 12:00 «Полярная звезда» 12:30 «Время действовать» 13:00 «Аал-луук масе» 13:30 «Саха Сирэ-Якутия» 14:00 «Чужие тайны» 14:50 «Мультини из детства» 15:00 «В объективе — животные» 15:25 «Время кино» 17:05 «Мультини из детства» 17:30 «Полярная звезда» 18:00 «Саха Сирэ-Якутия» 18:20 «И заступ над Усть-Нерой густо» (ТВ «Кадр») 19:05 «Кинозона: Кара биһигэ» 19:20 «Диалог в власти» 20:05 «О времени и о себе» 20:30 «Саха Сирэ-Якутия» 21:05 «Самсы тыл» 21:10 «Бизнес-зона» 21:20 «Саха ТВ-сенсация» 21:50 «Олоххо таппалынан уугутан...» («Амма» ТВ) 22:05 Дневник II Спартакиады зимних видов спорта РС(Я) 22:35 «Саха Сирэ-Якутия»	07:00 «Саха куну» 09:00 «Православье среда» 09:30 «Охотники-бываа Якутия» 10:00 «Кинозона: Пубуктан уруулу укаста» 10:30 «Бизнес-формула» 10:45 «Веселый будильник» 11:00 «Саха Сирэ-Якутия» 11:20 «Мультини из детства» 11:30 «Байанай» 12:00 «Из золотого фонда ТВ» 12:30 «Кинозона» 13:00 Дневник II Спартакиады зимних видов спорта РС(Я) 13:30 «Саха Сирэ-Якутия» 14:00 «Чужие тайны» 14:50 «Мультини из детства» 15:00 «В объективе — животные» 15:20 «Время кино» 16:55 «Мультини из детства» 17:30 «Евразия» 18:00 «Саха Сирэ-Якутия» 18:20 «Мультини из детства» 18:30 «Театр дьылгабыт ситимэр...» («Бордорго» ТВ) 19:00 «Тыа сирэ» 19:30 «Тосхол» 20:00 «Аал-луук масе» 20:30 «Саха Сирэ-Якутия» 21:05 «К слову» 21:10 «Битник-зона» 21:20 «Кинозона» 22:20 Дневник II Спартакиады зимних видов спорта РС(Я) 22:50 «Саха Сирэ-Якутия»	08:00 Утренняя зарядка 08:15 «Мой спорт» 08:30 «И заступ над Усть-Нерой густо» (ТВ «Кадр») 09:15 «Уус ыһаһа» 09:30 «Харак дьалгыгар» 10:25 «Дайдуу тирээс» Улахан Аан («Ханалас» ТВ) 11:25 «Полярная звезда: Олоххо эйгэс» 11:55 «Кинозона» 12:40 «Кинозона: II Спартакиады зимних видов спорта РС(Я)» 13:00 Дневник II Спартакиады зимних видов спорта РС(Я) 13:30 «Саха ТВ-сенсация» 14:00 «Чужие тайны» 14:50 «Мультини из детства» 15:00 «Время кино» 17:00 «Кинозона: ээрдэ» 17:15 «Тарбаахатын астыаах» 17:45 «Профи-10» 18:15 «Истин ильдыт» 19:00 «Школа абитуриента» 19:30 «Саха Сирэ-Күтэн күө» 20:05 «Тарбаахатын астыаах» 20:35 «Родительский» 21:05 «Бордорго инч. илгитим нии» 21:50 «Саха санааһа» 22:20 «Тео-спотис» 22:35 Дневник II Спартакиады зимних видов спорта РС(Я)	08:00 Утренняя зарядка 08:15 «Тосхол» 08:45 «Евразия» 09:15 «Уус ыһаһа» 09:30 «Дом на севере» 09:45 «Театр дьылгабыт ситимэр...» («Бордорго» ТВ) 10:15 «Тыа сирэ» 10:45 «Веселый будильник» 11:00 «Контакт» 11:15 «Олоххо таппалынан уугутан...» («Амма» ТВ) 11:25 «Портретеллер» 11:40 «Саха сирин хохуун иһиччарга» («Панорама» ТВ) 12:00 «IT-технологии» 12:15 «Аал-луук масе» 12:45 «Профессионал+» 13:00 Дневник II Спартакиады зимних видов спорта РС(Я) 13:30 «Саха Сирэ-Күтэн күө» 14:05 «Чужие тайны» 14:55 «Я не комик» 15:35 «Время кино» 17:00 «Веселый будильник» 17:15 «Полярная звезда» 18:00 «Истин ильдыт» 18:45 «Дойти до самой сути» 19:15 «Уруу алыһа» 19:30 «Якутия. День за днем» 20:05 «Сардаар» 20:35 «Курас-шоу» 21:35 «SVFU live» 22:05 «Праздник в нашем доме»
---	--	--	--	--	--	--

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже права на заключение договоров аренды земельных участков

МАУ КУМИ МО "Чурапчинский улус (район)" проводит аукцион, открытый по составу участников по продаже права на заключение договоров аренды земельных участков, государственная собственность на которые не разграничена, находящихся на территории МО "Аларский наслег", МО "Телейский наслег".

1. Организаторы открытых конкурсов

1.1. МАУ КУМИ Муниципального образования "Чурапчинский улус (район)" совместно с администрацией МО "Аларский наслег", МО "Телейский наслег".

1.2. Почтовый адрес 678670, с. Чурапча, Чурапчинского улуса (района), ул. Курашова, д. 7 "а", тел. 8(41151) 41-986;

1.3. Ответственный исполнитель: Васильев И.Г., тел. 8(41151) 41-986. Председатель комиссии:

КОМПЕТС:

2. Заказчик:

2.1. Администрация МО "Аларский наслег" тел. 8(41151) 28-347;

2.2. Администрация МО "Телейский наслег" тел. 8(41151) 27-339;

3. Предмет конкурса

Право на заключение договора аренды земельного участка, находящегося на территории МО "Аларский наслег", МО "Телейский наслег".

ЛОТЫ:

1. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Аларский наслег, с. Чыапчара, ул. Протодьяконова, д.1, кор.1, общая площадь 1874 кв.м, под приусадебный участок, кадаст-

ровый номер 14:33:001001:345, начальная цена 13300 рублей, Шаг 665 рублей, Задаток 2660 рублей.

2. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Аларский наслег, с. Чыапчара, ул. Протодьяконова, д.1, кор. 2, общая площадь 2148 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:001001:346, начальная цена 13900 рублей, Шаг 695 рублей, Задаток 2780 рублей.

3. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Аларский наслег, с. Чыапчара, ул. Протодьяконова, д.7, кор. 1, общая площадь 2000 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:001001:342, начальная цена 13500 рублей, Шаг 675 рублей, Задаток 2700 рублей.

4. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Аларский наслег, с. Чыапчара, ул. Протодьяконова, д.8, общая площадь 2000 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:001001:341, начальная цена 13500 рублей, Шаг 675 рублей, Задаток 2700 рублей.

5. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Аларский наслег, с. Чыапчара, ул. Протодьяконова, д.100, кор.1, общая площадь 1747 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:001001:343, начальная цена 12100 рублей, Шаг 605 рублей, Задаток 2420 рублей.

6. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Аларский наслег, с. Чыапчара, ул. Протодьяконова, д.100, кор.1, общая площадь 1439 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:001001:340,

начальная цена 11400 рублей, Шаг 570 рублей, Задаток 2280 рублей.

7. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Телейский наслег, с. Телей-Дирянг, ул. Кыталыстаах, д.1, общая площадь 1500 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:011001:209, начальная цена 14400 рублей, Шаг 720 рублей, Задаток 2880 рублей.

8. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Телейский наслег, с. Телей-Дирянг, ул. Кыталыстаах, д.2, общая площадь 1500 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:011001:211, начальная цена 14400 рублей, Шаг 720 рублей, Задаток 2880 рублей.

9. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Телейский наслег, с. Телей-Дирянг, ул. Кыталыстаах, д.4, общая площадь 1500 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:011001:210, начальная цена 14400 рублей, Шаг 720 рублей, Задаток 2880 рублей.

10. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Телейский наслег, с. Телей-Дирянг, ул. Кыталыстаах, д.6, общая площадь 1500 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:011001:212, начальная цена 14400 рублей, Шаг 720 рублей, Задаток 2880 рублей.

11. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Телейский наслег, с. Телей-Дирянг, ул. Кыталыстаах, д.8, общая площадь 1500 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:011001:207, начальная цена 14400 рублей, Шаг 720 рублей, За-

даток 2880 рублей.

12. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Телейский наслег, с. Телей-Дирянг, ул. Кыталыстаах, д.10, общая площадь 1500 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:011001:208, начальная цена 14400 рублей, Шаг 720 рублей, Задаток 2880 рублей.

13. Земельный участок, находящийся по адресу: Чурапчинский улус (район), Телейский наслег, с. Телей-Дирянг, ул. Кыталыстаах, д.12, общая площадь 1500 кв.м, под приусадебный участок, кадастровый номер 14:33:011001:213, начальная цена 14400 рублей, Шаг 720 рублей, Задаток 2880 рублей.

Порядок, адрес и время приема заявок: заявки на участие в аукционе принимаются с 19 марта 2012 г. с 9-18 часов 00 минут по местному времени до 17 часов 00 минут 13 апреля 2012 года по адресу: с. Чурапча, ул. Курашова, д.7 "а", МАУ КУМИ МО "Чурапчинский улус (район)", ежедневно с 9:00 по 17:00 час-ов, с 9:00 по 16:00 гг, перерыв с 13:00 до 14:00, тел. 41-986.

Дата, время и место проведения аукциона - аукцион состоится 20 апреля 2012 года в 14:00 часов по адресу: 678670, с. Чурапча, ул. Ленина, д.41. Регистрации участников торгов - в 13 часов 50 минут в актовом зале.

4. Дополнительная информация: В конкурсе могут принимать участие заинтересованные лица. С аукционной документацией можно ознакомиться на сайтах: www.adm.churap.ru, www.sakha.gov.ru.

И.Г. ВАСИЛЬЕВ, председатель КУМИ.

Административная комиссия иһитиннэрэр

ҮЛЭ ТҮМҮКТЭРЭ, ЫСТЫРААПТАРЫ БИЛИЙИННЭРИИ

2012 жыл 3 ыйдаагы үлэтин түмүгүнэн уопсайа 21 административнай дыала көрүлүннө. Эбэх дыала уопсай дьизэр олоруу бэрэддиги уонна быраабылаларын билбэттэн, тутуспат буолууттан тахсар. Ол курдук, 14 административнай дыала СР административнай кодексатын 3.5 ыстатыйатыгар ыйылыбыт түүнүгү кэмгэ гражданнар сыһыланганы уонна чуумпуу көһүн буолар. Бу 14 дыалага 4 административнай ыстыраап уурулуна, уопсай суммата 4000 солс тэптэстэ. Административнай буруйу көһүн кун ахсын тахса турар. Биллэриилэри, афишалары, рекламалары көнүлү суох сиргэ ыйылылара СР административнай кодексатын 6.19 ыстатыйата буолар. Сөрөппүтүн саҥалаан чааһынай сирэйдэр 3000, дуоһунастаах сирэйдэр 30000, тэригэлэр 500000 дьэри ыстырааптаннахтарын сөп.

Саас чуоһаан иһэринэн бору-саҥа ыһылы (СР административнай кодексатын 6.12 ыстатыйата) тахсара куутуллэр, ол туһуттан чааһынай уонна уопсай дьыалар тастарын хоумуаргытыгар, чөл, ыраас олохтоох буоларга ыһырабыт.

Туризм - 2012

ЫТЫК СИР - ТЭЙЭР ХАЙА

Былыр-былыргыттан Тэйэр хайа күүстээх энергетикаах, киһиэхэ күүс-уох биэрэр дыксы айыппалаах сир буоларын өбүгэлэрбит көпсүлүлэр этэ. А.И.Борисовскай - Сырдык суруйарынан, Тэйэр хайа пикета сүрүн чакрата, ытык сир, кини 10 көс тула турар сир арыллыр, күтүн-дыктын салгыр.

Тэйэр хайа турар сир аһаан айыт курдук эргичи кустууллук. Хайа үрдүтэр тахсан көрдөххө, олус кэрэ сүдү көстүү минна баарын итэрийдэр. Минна тахсыбыт эрэ барыта күүс-күдэх ыһылан, ой-санаа эбиэн сылабырбыт кута-сүрө ыраастаан төһүүр. Эсэ 2007 сыллаахтан предприниматель И.И.Брыгаев савезы орлоор киникүлларын көмгөтөр культурнай сыһылант көһүн аһыста. Онгон 2 сыл үлэллүгүтүн кытта Соловьев орто оскуолатын коллегия ыһан үлэллүгүтүн көһүн 4-с сылыгар барда. Минна хайыһардыар суоллар, хангылыыр площадка, муус аһаан баһыстааһын, сыһардар уода үлэллүлэр.

Бу ыл 23 күнүгүн "Тэйэр" Сыһылант көһүнэ улуус иһинэн үлэтин саҥалыыр Чурапчыбыт дыоно ытык сиргэ көһүн сыһылант буолуоххытына саҥа ыһыт сиргэ кыһын сыһылант буолуоххытына, ордуулаах сиргэ-туохуу тутуһан сыһылант буолуоххытына, кыһын сыһылант буолуоххытына ыһырабыт. Чэбдик салгыт куну быһа сыһылант күүһү-уоһу ыһылаахха ыһыт куну быһа сыһылант күүһү-уоһу ыһылаахха сөп. Бу кэрэ айылы дыксы күүһү барыдыгыгар утуу санааһы, бары үчүгэйи эрэ түстүтэ этэ.

В.В.ЕФРЕМОВА,

Соловьев орто оскуолатын биология учуутала.

ТУЙГУН МЕБЕЛЬ

Ул. Ленина 31
тел. 44-003

предлагает

сот. тел: 89142381733
89142379998

- Корпусный мебель; стенки, комоды, кухонные гарнитуры, компьютерные столы, офисная мебель и
- Мягкая мебель*:
- американский диван «Финка» + 2 кресла - 41250 руб.
- диван «Малютка» - 14400 руб.
- Кресло-кровать - 11400 руб.
- 1 сп. кровать - 6750 руб., 1,5 сп. кровать - 7650 руб., 2 сп. кровать - 8550 руб.
- 2х-ярусный кровать - 12500 руб.
- Эксклюзивные кожаные диваны на заказ.
- Деревянные столы и табуретки - 6440 руб.

Доставка мебели по селу и наслегам.

МБОУ – Соловьевская средняя общеобразовательная школа имени П.М. Васильева

Уважаемые жители Чурапчинского улуса!

Культурно-развлекательный комплекс «ТЭЙЭР»

Приглашает всех на отдых всей семьей, с друзьями, с коллективом.

Для вас катание на коньках, лыжах, буране, лошади, горке, стрельба из пневматического ружья, кафе, сауна.

Приходите, наслаждайтесь свежим воздухом, любуйтесь красотой родного края!

Комплекс «Тэйэр» работает с 23 марта по 8 апреля с 10.00-18.00 ч.

Вход в комплекс – 100 рублей.

Принимаем заявки по телефону: 29-423, e-mail: solovss@churap.ru

Хайхат бачээккэ бариллэр графика: 16 ч 00 м. Бачээккэ бариллина: 16 ч 00 м. "Сага ола" редакционной-издательской халбоһукко 23.03.2012 с. офсетко бачээтэннэ
Аадырына: 678670. Чураалч сэл., Карл Маркс уул, 26 "а". Индекс: 54207. Хайхат надизалса үстэ: олгурунуукукка, чаппыргэ уонна субуотата тохтор.